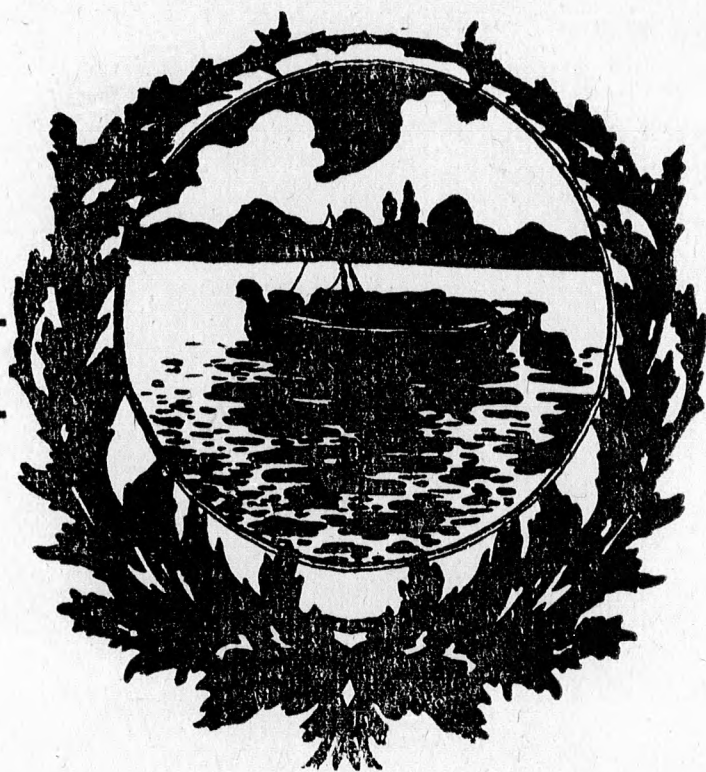

AZ AMATIÓR

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

♥ IV. ♥
ÉVFOLYAM

♥ 14. SZÁM ♥
1907 JÚLIUS 30.

A Magyar Amatőrök

— Közlönye —

= SZERKESZTI ÉS KIADJA =

KOHLMAN ARTUR DR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, VII. Király-utca 89.

= TELEFON 94—49 =

Megjelen havonta kétszer

Előfizetési ára negyedévre 4 korona

Győződjék meg!

a nagy érzékenységről, moduláció és árnyalatképességről, egyenletességről és átlátszóságról, mely a

Kranz-lemezek

sajátossága.

Legmagasabb kitüntetés Nürnbergben 1906-ban

Kranseder & Cie., München
Trockenplattenfabrik

Vezérképviselő Magyarország-Ausztria részére:

K. Krzivanek, Wien, VII/2., Karl-Schweighofergasse 8.

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ◆◆◆◆

OLCSÓ SZABOTT ÁRAK!

BELVÁROSI KALAPKAKTAR

REGGIZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Dús választék férfi-, nő- és legényzalmakalapkakban.

Özv. Tauszik Józsefné
 Budapest, IV., Károly-körút 16. szám

Bel- és külföldi kalapkülönlegességek. — Nagy raktár szűcs- és szőrmeárúkbán. — Javítások gyorsan és pontosan eszközöltenek. **Olcsó szabott áruk.**

„Az Amatőr” olvasói 10% engedményt élveznek!

Elsőrendű fehérnemű- és angol ingblous-varróterem!

Latzkó Czeccília

Budapest, V., Nagykorona-u. 5. II. em. 10.

Készít mindennemű menyasszonyi kelengyét, angol ingblousok a legizlésebb kivitelben a legjutányosabb árak mellett.

☛ **Több előkelő czég szállítója.** ☚

SEY DEZSÖNÉ

szimbalom tanintézete

Rákóczi-ut 34. szám.

☛☛☛ Havi tandíj 12 korona. ☚☚☚

KÖNIG ÉS BAYER

FOTOKEMIGRAFIAI MŰINTÉZETE

Ajánkozik a legjobb egy- és többszínű klisék készítésére a legrövidebb idő alatt.

BUDAPEST, VII., KAZINCZY-U. 32.

MODERN KÖNYVTÁR

KÖNYVKÖLCSÖNOZÓ VÁLLALAT

BUDAPESTEN

VII., KER., KIRÁLY-UTCA 70. SZÁM

Telefon 82-24.

A ki a modern irodalommal lépést kíván tartani,
 a ki tiszta, új könyveket szeret olvasni, az kérjen ismertetést a
„Modern Könyvtár”-tól

A „Modern Könyvtár” előfizetői minden magyar, francia, német és angol könyvet megjelenése után kölcsönképen **rögtön** megkaphatnak.
 A „Modern Könyvtár” előfizetőinek Budapestön házhoz szállítja, vidékre pedig postán küldi a könyveket.

MŰBARÁTOK FIGYELMÉBE!

Lapunk elterjedésének újabb bizonyítéka, hogy nemcsak az amatőr-fényképezők szűkebb köre, hanem a nagyközönség szeme előtt is állandóan ott van „AZ AMATŐR”. Klubok, társaskörök, tudományos egyesületek olvasó termeiben, előkelő kávéházak asztalán állandóan ott fekszik lapunk, gyönyörűségére minden műbarátnak. Ujabbban a következő klubok, társaskörök, stb. fizettek elő lapunkra:

NEMZETI KASZINÓ
ORSZÁGOS KASZINÓ
VASUTI és HAJÓZASI KLUB
PÉNZINTÉZETI TISZTVISELŐK
EGYESÜLETE
BUDAI CAMERA-KÖR
ARADI FOTO-KLUB
A NAGYVÁRADI MŰKEDVELŐ
FÉNYKÉPÉSZEK KÖRE | A FEHÉRTEPLOMI ÁLLAMI FŐ-
GIMNÁZIUM ÖNKÉPZŐ KÖRE
M. KIR. KÜLSŐ ERDÉSZETI KI-
SÉRLETI ÁLLOMÁS Görgény-Szt.-
Imrén.
VERSEGI-KÖR, Szolnok.
KÖZMŰVELŐDÉSI EGYLET, Gyula.
„DUNA” BUDAPESTI EVEZŐS-
EGYLET, stb., stb. |
|---|--|
- MAGÁNTISZTVISELŐK OTTHONA.
 SÁRVÁRI M. KIR. TEJGAZDASÁGI SZAKISKOLA.
 PÓSTYÉN, TÁTRASZÉPLAK TÁTRAHÁZA, TÁTRA-LOMNICZ,
 Ó-TÁTRAFÜRED Nagyszálló, MARILLAFÜRDŐ, CSORBATO, KESZT-
 HÉLY-HÉVIZ, stb. stb. olvasótermei.

Következő előkelő kávéházak:

BERGER kávéház, Eperjes
PENSION Lederer, Abbazia
NEW-YORK kávéház, Erzsébet-körút
EMKE kávéház, Erzsébet-körút és
Rákóczi-út sarkán.
BELVÁROSI kávéház, Eskü-tér
UDVARI kávéház, Kossuth Lajos-u.
UPOR kávéház, Szabadság-tér
CITY kávéház, Szabadság-tér
CLUB kávéház, Lipót-körút
VIGSZINHÁZ kávéház, Lipót-körút
ABBAZIA kávéház, Andrassy-út
BERGER LEO kávéháza, Erzsébet-
körút | KIRÁLY kávéház, Erzsébet-körút
EMKE kávéház, Erzsébet-körút
„MÁTYÁS KIRÁLY” kávéház,
Kerepesi-út és Szentkirályi-utca
sarkán.
„CAIRO” kávéház, Lövölde-tér.
MÜLLER Antal éttermei, Országos
Kaszinóban
MAGYAR VILÁG kávéház, Kossuth
Lajos-utca
MŰCSARNOK kávéház, Andrassy-
út 64.
LIDO kávéház, Andrassy-út 61. |
|--|---|

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunk terjesztésében bennünket támogassanak és a lapot minden egyesületben, társaskörben és kávéházban, úgy a fővárosban, mint a vidéken, kérni sziveskedjenek.

Hazafias üdvözléssel:

„AZ AMATŐR” KIADÓHIVATALA.

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. ♥♥♥♥

KODAK

BROMEZÜST-PAPIROS

elismerten a világpiac legkiválóbb papirosa

KONTAKT-MÁSOLÁS és NAGYÍTÁSOK
céljaira a következő fajták:

„PLATINO-MATT“ } mérsékelt és igen érze-
„PERMANENT“ } keny fajtában.
„ROYAL“ antikban és fehérben.

Művészi célokra különösen alkalmasak.

„VELVET“ Uj fajta gyengénfénylő felülettel.
„NIKKO“ Fényes felülettel.

Mindenütt kaphatók. :: :: Árjegyzékek ingyen és bérmentve:

K ♥ O ♥ D ♥ A ♥ K

Gesellschaft m. b. H.

Wien, I., Graben 29.

**** Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ****

Dr. KRÜGENER-KAMARÁK szines felvételekhez

LUMIÈRE AUTOCHROM LEMEZEKEL

rövid időn belül a szükséges felszereléssel forgalomba kerülnek. Így homályos üveggel közönséges és színes felvételek beállításához helyes és pontos becsapódó-készülékkel a végtelenre stb. stb.

Teljes felszerelés M. 7·50

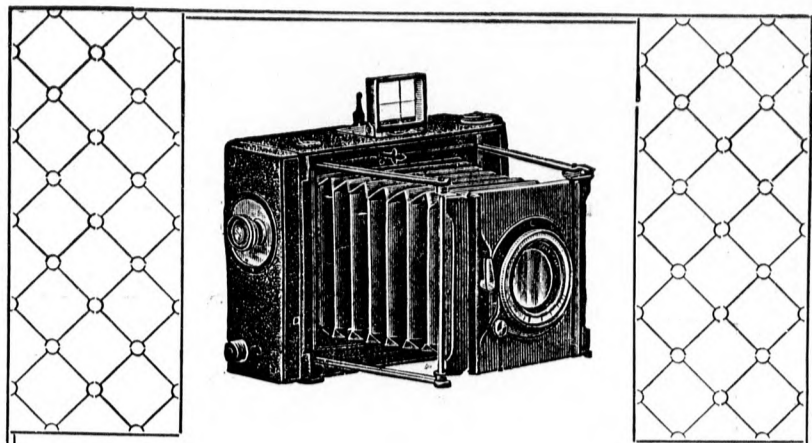
Ugyancsak már rövid időn belül szállíthatom az

összes vegyszereket és fürdőkét az autochrom-lemezekkel való munkálatokhoz.

Autochrom-lemezek a Lumière-szállításainak megfelelően

Dr. R. KRÜGENER, FRANKFURT a/M.

Fényképezési készülékek és vegyi szerek legnagyobb gyára. :: Kérjünk 83. sz. árjegyzéket a „Delta“-kamarákról és különleges „F“ jelzésű foto-vegyszerekről ingyen és bérmentve. :: ::

A legújabb szerkezetű fényképező készülékek eredeti gyári áron és a fényképezéshez szükséges összes anyagok és kellékek a legjobb minőségben

Calderoni és Társa

mű- és tanszerraktárban

Budapest, IV., Kishid-utca 8. szám.

Látszerraktár: IV. ker., Váci-utca 1. szám.

.. Nagy képes árjegyzék. .

Felette művészi hatást

keltnek a

Vindobona bütten- és gravür-papírok.

Hatásosak ♥♥ Vindobona-bütten és gravür-levelezőlapok. ♥♥ Közkedveltek chamois és fehér

I csomag gravür-papíros 9×12 à 20 lap K 1·20. 10 drb gravür-levelezőlap K —·50.

I „ bütten-papíros 9×12 à 16 „ „ 1·20. 10 „ bütten-levelezőlap „ —·60.

Fabrik photograph. Papiere, Trockenplatten und pat. Specialapparate

FERDINAND HRDLIČZKA

♥♥ WIEN, XVI/2., Lerchenfeldergürtel 9—11. Herbststrasse 1. ♥♥

♥♥♥♥

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

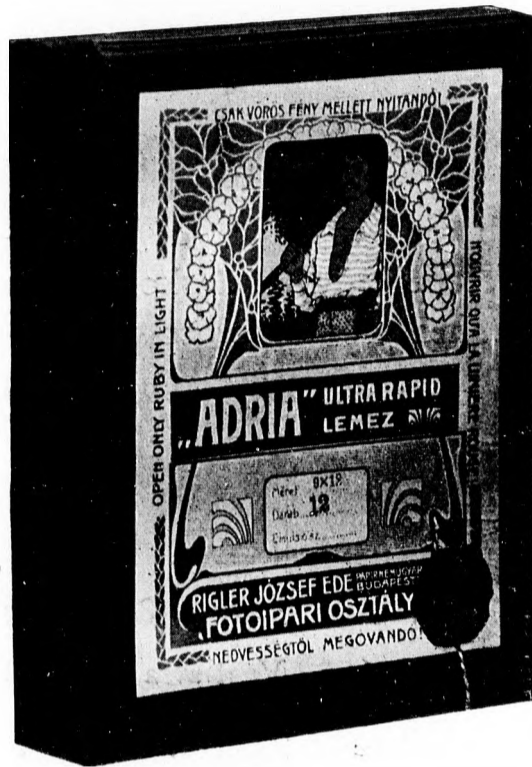
♥♥♥♥

MINDEN MAGYAR AMATŐR

csak a magyar gyártmányu

ADRIA

szárazlemezeket használja.

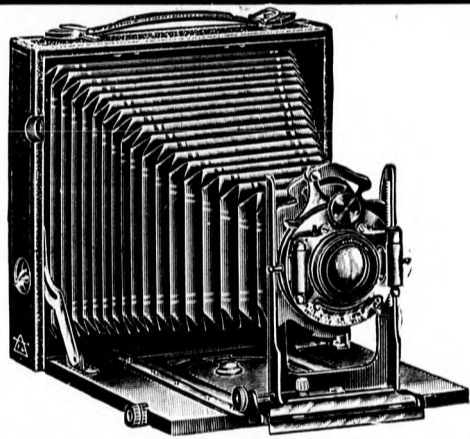

Árjegyzéket díjmentesen küld

Rigler József Ede r.-t.

*** fotoipari osztálya ***

Budapest, VI., Rózsa-utca 55.

A Kézi-Kamara csekély súlyát
Az utazó-Kamara megbízhatóságát
egyesíti magában a mi

„Afpi-Quadratisch“

(Négyzetes Afpi) kamaránk 9×12 és 13×18 cm. kép-
méretekhez. Kérjen 15. sz. árjegyzéket
ingyen és bérmentve.

EMIL WÜNSCHE
Actienges. für photogr. Industrie
REICK, BEI DRESDEN.

Vezérképviselő Magyarország-Ausztria részére: ———
ERICH MEYER, WIEN,
III., Haupt-strasse 14/16.

LUMIERE ET SES FILS RÉSZV.-TÁRS. LYON (FRANCE)

Uj! LUMIERE-féle Uj!
STENODOSE-ok

Ném. bír. szab. (D. R. P.)

Fényképezési termékek legujabb csomagolása.
Adagok 180 vagy 50 kcm.-es oldatokhoz.

Kék-cimkéjű lemezek és filmek

Elismerten leggazdagabb az ezüsttartalmuk.
Tropikus vidéken nélkülözhetetlenek.

A kímásoló „ACTINOS“-papirok
egyszerű kezelés mellett nagyon megbízhatók.

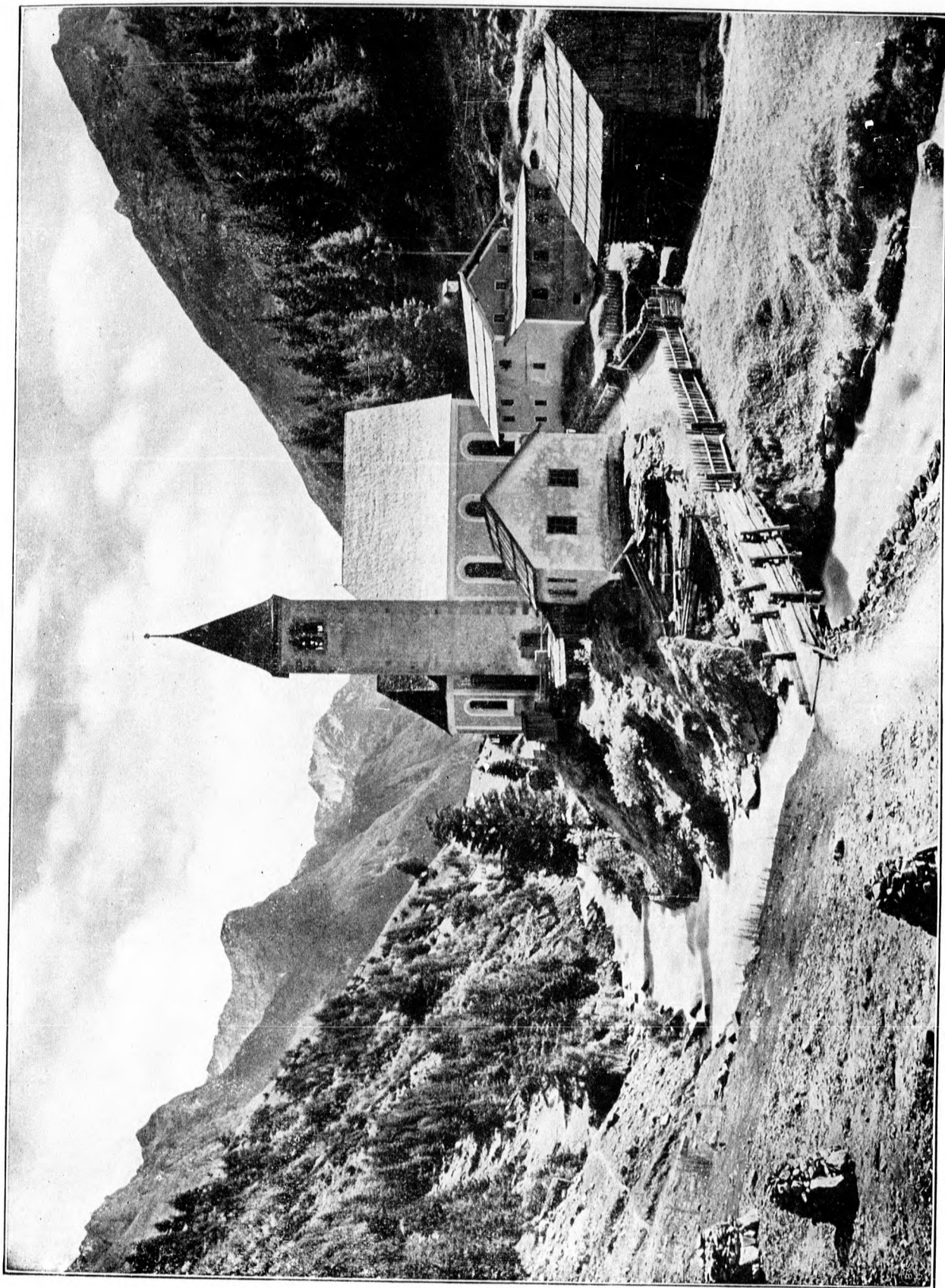
♥ **Végtelenül tartósak.** ♥

Foltok (Fixirnatron stb. stb.) kizárva.

♥♥♥♥

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♥♥♥♥

Felvétel Rodenstock „Heligonal“-objektívjével

ST. LEONHARD A FITZ VÖLGYÉBEN

□ G. NEUMANN □

Az Amatőr-művelkedő

Minden jog fenntartásával

Felvétel Reichert „Combinar“ F. 6,3-ral

„EJNYE BEH JÓ!“

Sztankovszky József, Erdőszentgyörgy

A MAGYAR AMATŐRÖK LAPJA

AZ AMATŐR
MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT
MEGJELENIK HAVONKINT KÉTSZER

SZERKESZTI ÉS KIADJA:

KOBELMAN ARTUR DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 89 (Telefon 94-49).

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 16 KORONA.

Tartalom: SZÖVEG: Gedeon Kálmán dr. (Esztergom): Gyakorlati tanácsok a műkedvelő fényképezés köréből. (Cikksorozat. I. A filmekről.) — Porzolt Kálmán: A színes fénykép. — Révész Zoltán: Különféle színezési módszerek a brómezüst eljárásban. (Cikksorozat III.) — Hans Spörl (München): Negatívpapír és papírnegatívek. (Vége.) — Sztankovszky József (Erdőszentgyörgy): A platinaszínző fürdőkről. — Fényképezési eljárások. — Különfélék. — Színház és Művészet. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések. — KÉPEK: Műmelléklet: G. Neumann (Zürich): St. Leonhard a Pitz völgyében. — Címkép: Sztankovszky József (Erdőszentgyörgy): „Ejnye beh jó!“ — Szövegképek: Vargassy Gyula (Szt Gotthard): Legelőn. — Kohlman Artúr dr.: A tihanyi „viszhangolók“. — G. Neumann: A „Wild“-csúcs. (Normális és távfelvételek). — Popper Vilmos: Stájer kocsmá. — Sztankovszky József: Fényképek között. — Ferenczy Pál (Szeged): Aratás. — Schwarzinger Sándor (Baja): Szélmalom. — Harmatzy Dezső dr.: Vitorlások az Adrián. — Zboray Aladár: Csendélet a Balatonon.

Lapunk mult számával a IV. évfolyam harmadik negyedét kezdtük. — Tisztelettel kérjük mindazokat a tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek!

Gyakorlati tanácsok a műkedvelő fényképezés köréből. (Cikksorozat.)

Irja: DR. GEDEON KÁLMÁN, primási főorvos, kórházigazgató, Esztergom.

I. A filmekről.

Erről az unalomig ismertett tárgyról akarok egyet s mást elmondani, ami tisztán gyakorlati jellegű és hiszem, hogy ez sokaknak hasznára lehet.

Hogy mikor használjunk filmet, azzal körülbelül mindenki tisztában van, mert a felelet csak az lehet: „ha üveglemezt nem használhatunk“.

Hogy az üveglemez minden tekintetben tökéletesebb és könnyebben jól kidolgozható negatívot ad, ez kétségtelen. De aki útra készül és előreláthatólag sok felvételt csinál, annál még a 9×12 nagyságú üveglemez is nagy teher s még hozzá a kész felvételek sincsenek biztosítva, mert bizony az üveg törékeny. Itt már a filmekre szorulunk, csak az a kérdés, hogy azoknak mely fajtáját használjuk és mi módon érhetünk el velük jó eredményt? Ezekre a kérdésekre akarok felelni.

Először a legelterjedtebb tekeresfilmekről szólok. Ezek a legnagyobb kényelmet nyújtják és kellő bánásmód mellett igen hálásak és a filmek között a legolcsóbbak.

LEGELŐN

Vargyassy Gyula,
Szt.-Gothárd

Ma minden jónevű gyár jó tekeresfilmet készít és rendszeren „*non curling*” jelzésűek, vagyis a fürdőkben nem göngyölődnek és száradás után elég símán fekszenek, glicerin-fürdő nélkül is. A legnagyobb nehézséget az egyes felvételek szétvágása, vagyis az okozza, hogy a kép ne legyen elvágva.

Ennek elhárítására két biztos mód van:

1. Az egész filmtekereset, miután vízen többször áthúztuk, az előhívóval telt csészében réteges oldallal lefelé többször áthúzzuk (e célra külön vályualakú előhívó-tartók, csészék készülnek), s midőn a képek megjelentek, a határokon ollóval elvágjuk és az egyes filmlapokat egy edény vízben elhelyezzük. Most már egyenként előhívhatók.

2. Szintén biztos módszer, ha a már exponált és felcsavart filmet egy üres filmtekeres tartóra oly módon csavarjuk fel, hogy az utolsó felvételtől számítva visszacsavarjuk és így a filmtekeres ismét az eredeti helyzetébe jut, vagyis az I. felvétel lesz legfelül, azaz első. Most ismét visszacsavarjuk a filmet és arra ügyelünk, hogy a film és a védő fekete papirosszalag *egyenletesen feszüljenek*, levágjuk az I. jelzésnél a filmet a *fekete papírral együtt*, utána a többit, de mindig ügyeljünk, hogy a film és a fekete papír egyenlően feszüljenek. A levágott filmek a rajtuk maradt fekete papírral, mint kis göngyölegek egy üres dobozba helyezendők és onnan előszedve egyenként kényelmesen előhívhatók és pedig olyan módszer szerint, amint azt a felvétel megkívánja (idő vagy pillanat).

Az egész filmtekeresnek egyszerre való előhívása egészen hibás és elvetendő. Mert így a különböző jellegű felvételek előhívása nem kezelhető a nekik éppen megfelelő és kívánatos módon. Az egyik felvétel talán már túlságos sok fejlesztést nyert, míg a másik nem is érte el a kellő fejlesztési fokot. Vagy az egyik túlexponált felvétel, míg a másik rövidesen lett exponálva, ez pedig ugyanazon előhívóban ki nem egyenlíthető, ha csak huzamos előhívási módszert (Standent wicklung) nem alkalmazunk, ami pedig filmtekereseknél majdnem kivihetetlen.

Most az egyes filmlapokat a kifeszítő rájárába téve, teljes kényelemmel dolgozunk. Következik az előhívás, mely tulajdonképpen a második nehézség. Nevezetesen, hogy jól fedett, tehát erőteljes és tiszta filmnegatívot kapjunk.

Ha az átlagos filmnegatívok ezreit megnézzük, azt tapasztaljuk, hogy azok erőtlenekek, igen

□

A TIHANYI
„VISZHANGOLÓK“

□

Kohlman Artúr dr., Budapest
Felvétel „Adria“ lemezen

□
□ □

□
□ □

kevésbé fedettek és többnyire fátyolosak, legalább a pillanatképek, ami az összes ilyenmű felvételek $\frac{9}{10}$ részét teszi. Természetes, hogy a másolat is csak silány, rosszul színeződő ellentét nélküli, vagy rossz, vagy gyengén közepes.

A film-emulzió általános gyengéje érvényesül, midőn ilyen erőtlenné válik a negatív. Itt tehát csakis a megfelelő előhívó segít, de viszont, azt használva kitűnő negatívot kapunk.

Tekerescs filmek előhívására csak két előhívó alkalmas.

1. Edinol; 2. metol-hydrochinon; én különösen ez utóbbit ajánlom, film előhívásaimat kizárólag ezzel teljesítem és pedig kitűnő eredménnyel.

Közlöm a recipjét is, mert azt pontosan be kell tartani:

Metol-hydrochinon előhívó:

500 kcm. desztillált víz	5 gr. hydrochinon
2.5 gr. metol	25 gr. káliumkarbonát.
25 gr. nátronszulfid, vízmentes*)	

Az adott sorrendben oldandó és sárga üvegben, jól elzártan tartandó.

Filmfelvételek (pillanatképek) előhívásához 1 rész (volumen) előhívó: $\frac{1}{2}$ rész jó vízvezetési víz veendő (desztillált víz még jobb, mert kevesebb levegőt és idegen anyagot tartalmaz).

100 gr. már kész előhívóhoz 10—12 csepp 10%-os brómkáli-oldatot adunk. Ha a filmet nem exponáltuk igen röviden (normális pillanatképfelvétel), úgy a fejlesztés gyors, 3 perc alatt kész. Erősebbre fejlesszük, mert rögzítés után tetemesen gyengébb lesz.

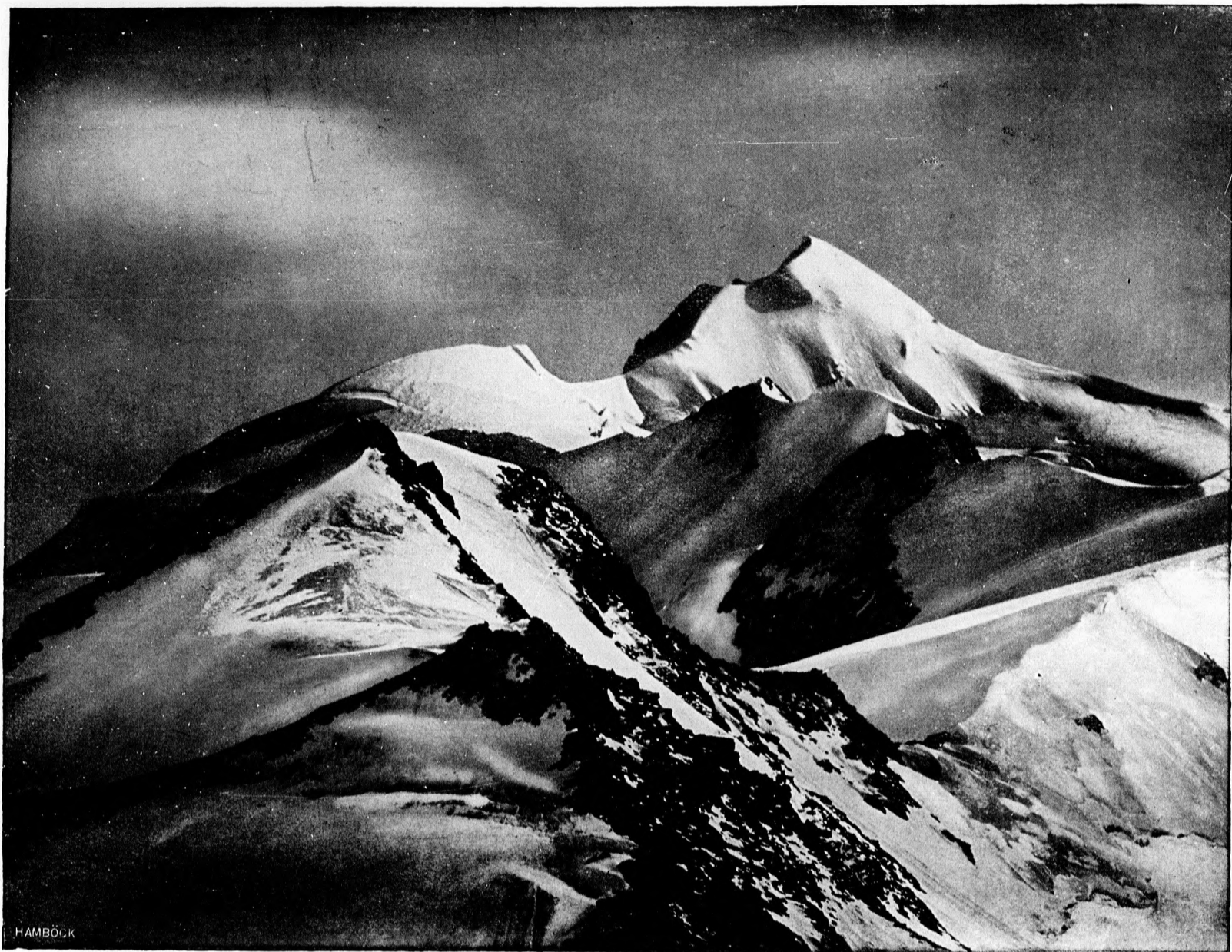
Ily módon jól takart harmónikus és tiszta filmnegatívot kapunk.

Ha igen erős ellentétek voltak és igen kurtán volt exponálva, úgy 1 rész előhívóhoz 1 rész víz veendő. Az előhívás lassúbb, a kép esetleg erősítésre szorul, de szép leend.

Időfelvételnél minden normális előhívó jó, sőt a már használt előhívót is igénybe vesszük, ami túlexponált képeknél jó szolgálatot tesz.

A tekerescs filmeknek egy újabb kiadása a Lipszében, *Fritsche*-cégnél készülő Blattrollfilm, hol a fekete védő papírszalagra az egyes filmek *szétvágott állapotban* vannak felragasztva. Ezek

*) Nem vízmentes nátronszulfidból mégegyszerannyi = 50 gramm.

A „WILD“-CSÚCS (3776 m.)

Távfelvétel: Rodenstock teleobjektívjével

G. Neumann

régebben nem voltak jól használhatók, mert a felragasztott film sokszor levált és a filmtekerics továbbcsavarását akadályozta.

Ma kitűnő minőségben készül, kitűnő emulzióval bír (van orthochromaticus is) s ezért nem ajánlhatom eléggé. Jómagam is második éve, hogy használom és mindig kitűnően bevált. Legnagyobb előnye, hogy a *felvételek egyenként előhívhatók*, csak a kívánt számú filmet a fekete papírszalagról kell letépni. Ha egy-két felvételt csináltunk is, ezt kivehetjük könnyű szerrel és a filmet újra beigazítva, a további felvételekre kész. Ugyanez, mint „*Vidil Blattrollfilm*“ még használhatóbb kiadásban készül, mert ez esetben *minden egyes felvétel a homályos üvegen beállítható*. Ez a legtokéletesebb tekercsfilm és minden filmgépre kis átalakítás mellett alkalmazható. A közönséges tekercsfilmeknél is megtehetjük, hogy ha 1—2 felvétel előhívandó, a megfelelő részt levágjuk. Az eljárás könnyű s a következő: Az utolsó felvétel után (tehát 2—3. stb. számú felvétel) nem csavarunk tovább, hanem sötét kamarában a gépet felnyitva, a filmtekerics felvételi részét a gépből kiemelve, a tekerics leadó részét rögzítve (hogy meg ne lazuljon), lassan előre húzzuk, az utolsónak tett felvételi részt most ollóval a jelzésnél levágjuk, de a fekete papírcsík *épségben hagyása mellett*. Most a levágásnál a filmet cérnával többször átöltjük és így a fekete papírhoz rögzítjük. Most ismét beleillesztjük a fekete papír végét a felvevő tekercsre, tovább exponálhatunk és a felvétel kifogástalan leend. E művelethez azonban két ember kell. Kifogástalan eredménnyel nem egyszer megtettem én is.

(Folytatjuk.)

A színes fénykép.

Írta: PORZSOLT KÁLMÁN.

Lyon, 1907. július hó.

Június első napjaiban járta be a világsajtót az a hír, hogy Lyonban föltalálták a színes fényképet. Nemcsak az amatőrök körében, hanem a tudósok között is nagy örömet keltett ez a híradás. Csak a szecessziós piktorok fogták föl közömbösen a dolgot: ő velük nem konkurrálhat se festő, se fotográfus, aki a természet igaz színeit reprodukálja. Mit érdekli őket az, hogy a fényképező gép ezentúl vissza tudja adni az erdő üde zöld színét, a virág pirosságát, az ég kékjét; hisz, ha nekik tetszik, ők úgylis vörösre festik a fát s sárgára az eget, vagy megfordítva.

Mikor az első hír eljutott hozzánk is, ezen a helyen emlékeztem meg a találmányról s ez alkalomból a magyar föltalálók mostoha sorsáról is. Azóta a világsajtóban sok szó esett erről a fölfedezésről; némelyek kétségbevonták, mások túlsokra becsülték. Egy német professzor elment Lyonba, meglátogatta a fölfedező *Lumière* testvéreket s ezeknek az előadása után dicsőítő himnuszokat zengedett. Egy másik újság meg azt írta, hogy svindli az egész.

Hát most meggyőződtem magam a dologról, hogy miben áll s híven referálhatom a

magyar publikumnak, hogy nem svindli biz az, de azért még egy tekintetben nem egészen tökéletes találmány.

Elmentem én is Lyonba a *Lumière* testvérek laboratóriumába; de nem úgy tettem, mint a német professzor, hogy előadást tarttattam a fölfedezésről. Nem *theoria* kell ide, hanem kézzelfogható valóság.

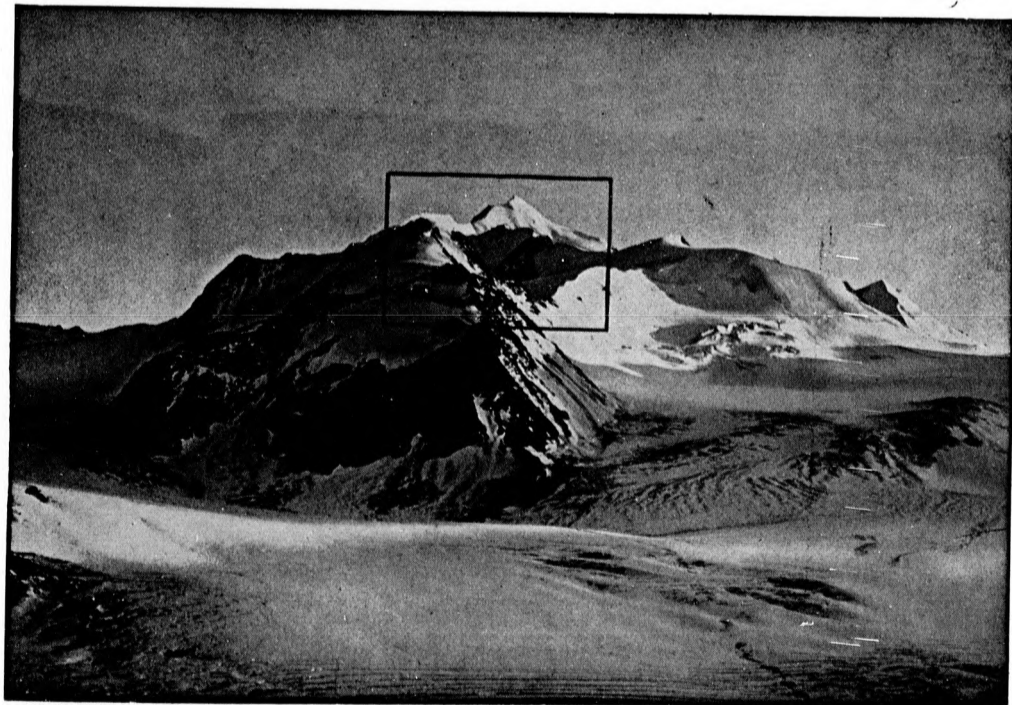
Majd ha csinálnak, — mondok — a szemem előtt egy színes fényképet, — akkor hiszek.

És csináltak! De még milyen gyönyörűt!

A *Lumière*ek laboratóriuma Lyonnak egy távoli külvárosában, a Montplaisiren van. Rengeteg nagy telep. Hiába, a fölfedezéshez pénz kell. A magyar ész hiába leleményes, hiába dolgozik a tudományos fantázia, ha nincs megfelelő pénztőke és gyártelep a kísérletezésekre s a találmány elkészítésére.

A színes fényképezésnek már egy egészen külön épülete van ezen a telepen. A laboratóriumnak a mestere Henry *Thivel*. Egy szeretteméltó francia, ki évekkel ezelőtt Budapesten is járt. Két dolog tett rá mély benyomást s csak két emléke maradt meg a magyar fővárosról. Az, hogy nagyon drága város a mi kedves Budapestünk, mert egy dunaparti hotelben tizenhat koronát fizettettek vele egy szobáért; a párizsiak — úgymond — olcsóbbért

A „WILD“ CSÚCS

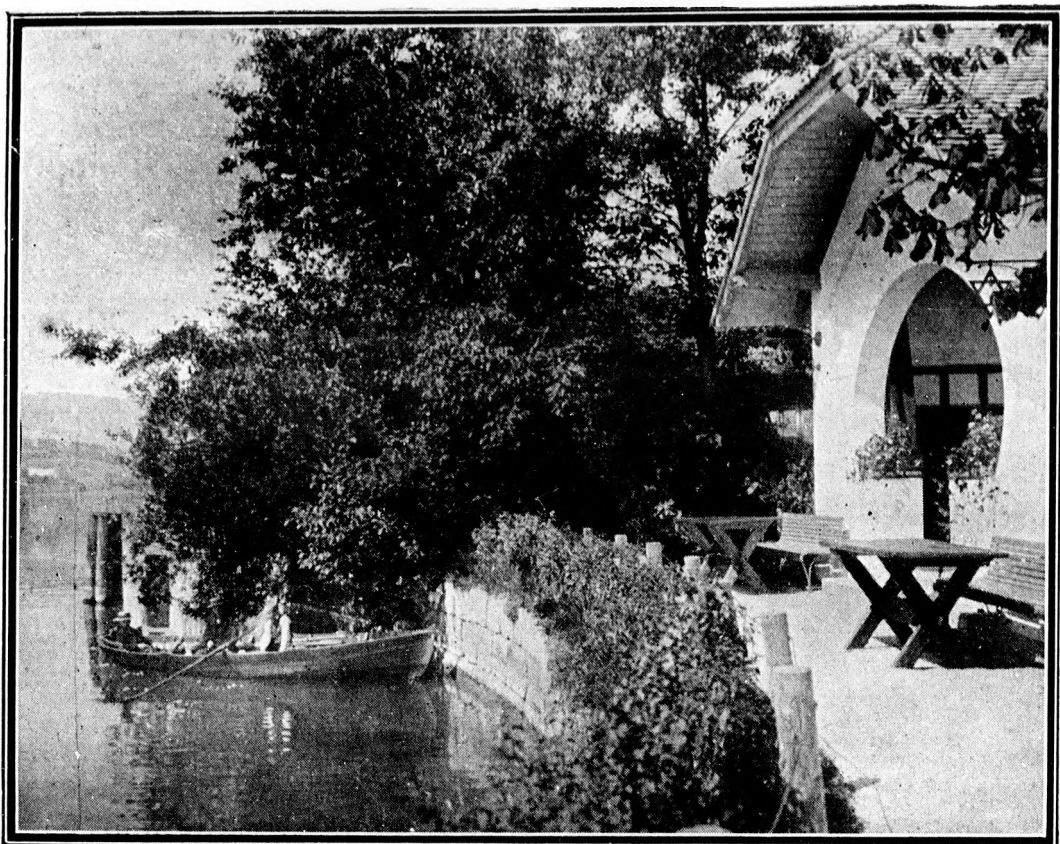

G. Neumann

Felvétel normális objektívvel távtoldalék nélkül

□

STÁJER KOCSMA

Lopper Vilmos, Budapest

□
□ □□
□ □

mutogatják a Szajná. A másik benyomása pedig Budapest — *németsége* volt.

— Ugyan kérem — kérdezte — miért beszélnek önök mindig németül, — ha magyarok?

Tessék erre megfelelni.

Szerencsére ez a diskurzus közöttünk már a laboratórium sötét kamrájában folyt. Nem láthatta az arcom elpirulását.

Mert rögtön munkához fogtunk. Mikor előadtam kívánságomat, hogy saját szememmel szeretném látni a színes fénykép előállítását, azonnal hozzálátott a készítéshez. Az előző napon kirándulást tett Thivel úr a zöldbe s friss fölvételei voltak az ujonnan fölfedezett lemezekre.

Amint az első előhívó folyadékot napfény mellett összeöntötte, rögtön ránc csukta a sötét kamra ajtaját s a lemezt (úgy láttam első tekintetre, hogy 18—23 centiméteres nagy lemez volt) beletette a csészébe. Persze elmagyarázta az összes folyadékok százaléktartalmát, hogy ebben mennyi a hipermangán, amabban pedig az ammoniák. Ezt szerencsére mind elfelejtettem, mert különben mind leír-

nám. Három hónap múlva a magyar publikum is hozzájut az egész fölszereléshez, akkor mindenki megtudja. Engem csak az érdekelt, hogy kijön-e a — szín?

Az első rövid áztatás után a lemez a vörös lámpa fénye mellett igen hamar mutatta a fölvetett tájképet — a rendes szürke színben. Most Thivel úr kinyitotta a sötét kamra ajtaját és a további procedurát már *napfény mellett* csinálta. Háromféle folyadékban egy-két percig áztatta a lemezt, aztán a kezembe adta: — ott volt az üveglemezen a legremekebb tájkép eredeti színekben!

A réten, a zöld pázsit mellett piros pipacsok virítottak. A háttérben egy fenyőfa állt gyönyörű üde zöld színben s mellette egy ház — minden részében visszaadva a természet színeit. Az öreg *Mészöly* csinált csak valamikor olyan finom tájképeket (Corotról nem beszélve), aminőt ez az üveglap mutatott. Abszolút finomság, szabatosság és ragyogó üdeség a színekben! Fölkiáltottam önkéntelenül is örömben. A francia pedig boldogan mosolygott. Tiszta raffinéria volt tőle, hogy nem mutatott előbb

□

FÉNYKÉPEK KÖZÖTT

*Szankovszky József,
Erdőszentgyörgy*

□ □

□ □

kész színes fényképet, hogy így nagyobb legyen a meglepetés.

Hát kérem, ezt már nem tagadhatja le a német irigység. A franciák tényleg feltalálták a színes fotografálást. És ez — frázis nélkül — igazán korszakot alkot nemcsak az amatőrök világában, hanem a tudományos világban is. Ha nem az orrom előtt csinálja, én sem hiszem el, hogy retusozással nem tódított a színeken. Mert ez a színezés igazán tökéletes. S az üveglemez a színes fényképpel az ablakra akasztva gyönyörű transparentet képez. Nemsokára díszre lesz a szalonoknak s az üvegfestészetnél többet ér.

De már most aztán elérkeztünk a fölfedezés hiányosságához: az üveglemezről a másolópapírra átvinni a színes képet már nem sikerült tökéletesen. A színes kép a papiroson Thivel úr bevallása szerint foltokat mutat. Ezen még ezután kell segíteni. A találmányt tehát tökéletesíteni kell. Ma az üveglemezen jön ki a pozitív kép, amely ennél fogva csak egy eredeti példányban van meg s nem másolható, nem sokszorosítható. A napi kereskedelmi értéke tehát egyelőre a találmánynak még

kisebb. De a tudományos értékét nem lehet kisebbíteni, mert a tudósnak a bűvárlataihoz nem az kell, hogy sokszorosítani tudja a papírmásolatokat, hanem, hogy a fölvétel az üveglemezen visszaadja az eredeti színeket s ezt a Lumière testvérek fölfedezték. Franciaországban már kapható is a színes fényképezéshez a teljes fölszerelés; három hó mulva pedig a külföldre is szállítanak.

Mikor a munkával elkészültünk, akkor mutatott Thivel úr kész színes fényképet. Gyönyörűek voltak köztük. De láttam a szárítón több elrontott lemezt is. A legnagyobb meglepetés néhány arckép volt. Ezek is remekül sikerültek. Az eredeti hússzíneket adja vissza az üveg! Amire csak a legkiválóbb arcképfestők képesek.

Szegény Tóth Béla jutott az eszembe: ha ő ezt megérhette volna, mekkora öröme tellett volna benne!

Rettentően lehangolva távoztam a laboratóriumból: — hogy minékünk nincs arra pénzünk, hogy kísérleti laboratóriumokat rendezzünk be a magyar föltalálók számára! . . .

□

□

ARATÁS

Ferenczy Pál, Szeged

Különféle színezési módszerek a bróm- ezüst eljárásban. III.

Közlő: RÉVÉSZ ZOLTÁN.

Barna színt hozhatunk létre még a követ-
kező előhívóval is:

100 kcm. edinol előhívó,
100 kcm. víz,
5—10 gr. konyhasó.

Csekély túlexpozíció mellett ezen hívó barna
színt hoz létre, míg ha egy óráig az előhívó-
ban hagyjuk, a kép színe mély feketébe megy át.

Végül szép rötél színt kapunk az alanti
összeállítású vasoxalát-előhívóban:

1. oldat. 5 gr. ferroszulfát,
200 kcm. víz.
2. oldat. 50 gr. káliumoxalát,
200 kcm. víz,
35 gr. citromsav,
3 kcm. brómkáli-oldat 1 : 10.
500 kcm. víz.
3. oldat. 35 gr. klórnátrium,
42 gr. ammoniumklorid (szalmiák).

Használatra mindhárom oldatból egyenlő
mennyiséget vegyítsünk össze és a kétszere-
sen túlexponált kép 5—9 perc alatt kifejlődik.
Megjegyezzük, hogy a fenti előhívó csak néhány
napig áll el.

Fakó színű képeket megjavíthatunk a követ-
kező módon:

A *Lenta*-papíron készült képet jól kiáztatjuk,
utána 5%-os timsós fürdőben cserzük, ezután
pedig a következő összeállítású fürdőbe tesz-
szük:

250 kcm. víz,
4 gr. rhodanammónium,
2 gr. krist. szóda,
20 kcm. klórarany-oldat 1 : 100.

A fürdőt ajánlatos 30—35% C-ra felmelegí-
teni. Az eredmény kék vagy kékesfekete szín lesz.

A fenti előírások és színezési eljárások leg-
inkább és túlnyomó részben klórbróm-
ezüst papírosokra vonatkoztak, melyek a színezésre
leginkább alkalmasak és a legtisztább színeket
szolgáltatják. Helyes kezeléssel és az utasítá-
sok pontos betartásával azonban bróm-
ezüst-papíron is nagyon szép színeket hozhatunk
létre, melyek semmivel sem maradnak hátra a
fentebb felsorolt klórbróm-
ezüst-papíron elért
színeknél.

Az előhívót következőképpen állítsuk össze:

1. oldat. 300 kcm. víz,
120 gr. nátriumszulfát,
90 gr. hamuzsír,
15 gr. aetherol.

□

SZÉLMALOM

Schwarzinger Sándor, Baja

□

□

□ □

□

□ □

2. oldat. 100 kcm. víz,
10 gr. brómkáli.

3. oldat. 100 kcm. víz,
10 gr. brómmammonium.

4. oldat. 100 kcm. víz,
10 gr. ammoniumkarbonát.

Az egyes színek a fenti előhívó használata mellett következőképpen jönnek létre.

1. *Fekete szín*, normális expozíció
30 kcm. 1. oldat
300 kcm. víz
10 csepp 2. oldat.

Előhívás tartama 1—2 perc.

2. *Szépia szín*, 1^{1/2}—3-szoros túlexpozíció
30 kcm. 1. oldat
450—900 kcm. víz
1—3·5 kcm. 2. oldat.

Minél több brómkáli adunk az előhívóhoz, annál melegebb szín lesz az eredmény. Az előhívás tartama 2—3 perc.

3. *Barna és biborbarna szín*, 2—3-szoros túlexpozíció

. 30 kcm. 1. oldat
600—900 kcm. víz
3 kcm. 2. oldat
3—6 kcm. 3. oldat
3—6 kcm. 4. oldat.

Az előhívás tartama 5—10 perc.

4. *Vörösbarna szín*, 6-szoros túlexpozíció

30 kcm. 1. oldat
3 kcm. 2. oldat
3—9 kcm. 3. oldat
9 kcm. 4. oldat
1000 kcm. víz.

Az előhívás tartama 12 perc.

5. *Rötöl (téglavörös) szín*. 50-szeres túlmegvilágítás

30 kcm. 1. oldat
3 kcm. 2. oldat
12 kcm. 3. oldat
12 kcm. 4. oldat
3000 kcm. víz.

Az előhívás időtartama 15—30 perc.

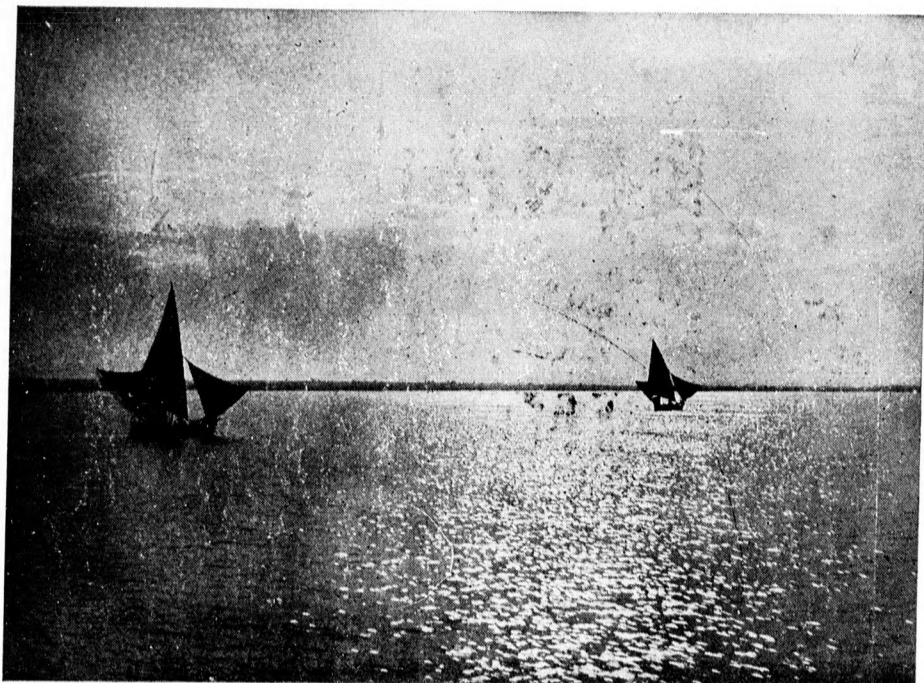
Szép és tartós szépia színt nyerünk a következő eljárás útján:

A képet kissé túlexponáljuk és vasoxalát-hívóban kifejlesztjük, majd 1%-os ecetsav-oldatban véghezvitt derítés után jól leöblítjük s utána 20%-os szublimát-oldatban teljesen kifejlesztjük és alapos leöblítés után a képet semleges fixírfürdőbe (1:10) helyezzük. Huza-mosabb mosás után megszárazítjuk. (Folytatjuk.)

Terjeszszük „Az Amatört”! Megrendeléseinket pedig így kezdjük: olvastam hirdetésüket „Az Amatőr”-ben. ☺ ☺ ☺

□

VITORLÁSOK AZ ADRIÁN

Harmatzy Dezső dr., Budapest

□
□ □□
□ □

Negatív-papíros és papír-negativek.

Irta: HANS SPÖRL, a müncheni Lehr & Versuchsanstalt szaktanára.

A nagyításra használandó negatív-lapok papírjának legalább is oly vastagnak kell lennie, hogy még a nagyobb méretűek kezelése se járjon nehézséggel. A vastag papírnak viszont az a hátránya, hogy a helyes expozíció idejének a meghatározása nehéz. Pedig már igen csekély túlvilágítás esetén a fények nem lesznek eléggé fedettek. Szükséges azonkívül, hogy az emulzió a papír felületére egyenletesen legyen felvíve, egyrészt azért, mert ellenkező esetben az egyformán megvilágított helyek fedettsége nem lesz egyforma, másrészt a papír felülete hullámossá válik, ami megint a másolásnál hat kellemetlenül.

Mindezeket a követelményeket tökéletesen kielégíti a Schwerter-féle papíros.

A papír vastagsága megakadályozza a hullámosodást és ezáltal elérhetjük a legsötétebb helyeken is a kellő fedettséget, még pedig anélkül, hogy ezt bármi egyéb hatás rovására kellene írni.

E papír előhívására a legalkalmasabb a következő oldat 3—5-szörös hígítása:

500 kcm. víz
3 gr. metol
8 gr. hydrochinon
75 gr. nátriumsulfid
30 gr. hamuzsír.

Az előhíváshoz nem szükséges sötétkamra; használhatunk hozzá sárga színszűrővel ellátott 16 gyertyafényű villamos körtét is. Ez a szokatlan kényelem lényegesen megkönnyítést okoz, mert ily módon *igen könnyen lehet ellenőrizni a fejlesztés minden egyes mozzanatát.* Nagyobb méretű képekhez (30×40, 40×50 cm. és följebb) használjuk a cég vastagabb papírját. Mert az előhívásnál a folytonos emelgetés közben vékonyabb papír igen könnyen szakad, ami többeket arra indított, hogy az előidézést, mosást és fejlesztést egy tában végezzék.

Ez az elővigyázat a *Schwerter*-papíroknál teljesen felesleges.

A papír vastagsága a szárításnál is igen előnyös, mert az emulzió egyenletesebben szárad és a papír felülete teljesen síma marad.

A sok vita tárgyát képező „retus“-nál is megvan a *Schwerter* negatív-papíroknak az előnye. Az emulzió ugyanis rendkívül vastag, — anélkül azonban, hogy ez a szemcsézet

finomságának rovására lenne — és keményítő-tartalmánál fogva igen szilárd és ellenálló. *Könnyen lehet tehát rajta vakarásokat eszközölni.* A retusálás célja szerintem a negatív külső behatás okozta hibáinak kijavítása, azaz foltok, karcolások stb. eltávolítása.

Ezen a ponton tökéletlenek az összes eddigi negatív-papírok, mert bármilyen ügyes és gyakorlott is valaki, nem képes olyan munkát végezni, mint üveglemezen. A *Schwerter*-féle negatív-papírokon ez a munka meglepően egyszerű és biztos módon végezhető. Ennek oka, mint már említettük, a keményítőtartalom. Ezáltal ugyanis a brómezüstrészek csak lazán függenek össze és a vakarásnál könnyen engednek.

A másolás a többi papíroknál olajozás nélkül igen soká tartana; a *Schwerter*-papíroknál az olajozás csak lényegtelen változásokat idézhet elő és nem jár olyan kockázattal, mint a többi negatív-papíroknál. A negatív, igaz, hogy nem lesz sokkal átlátszóbb, de a papír felszíne teljesen síma és egyenletes marad.

A *Schwerter* negatív-papír kiváló tulajdonságai, amelyek a feldolgozás alkalmával az egyes műveletek menetében lépten-nyomon szembeötlenek, jelölik az utat, amelyet a modern foto-papírgyárosoknak negatív-papírjaik elkészítésénél követni kell. *Mert az a jó negatív-papír, amely a lemezemulzió szilárdságát és keménységét egyesíti magában a papír könnyűségével és olcsóságával.* (Vége.)

CSENDÉLET A BALATONON
Zboray Aladár, Budapest

A platin színező-fürdőkről.

Közlő: SZTANKOVSKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.

Apunk egyik múlt számában ismertettük a platin eljárás kiváló előnyeit. Mai számunkban néhány oly eljárást adunk közre, mely úgy a platin, mint más papírokon is *használó* szép eredményre vezet.

Fénytelen platinpapírokhoz készítsük el a következő oldatokat:

- I. 1000 kcm. lepárolt víz
100 gr. nátrium-hidrofoszfát
10 gr. vegytiszta konyhasó.
- II. 1000 kcm. lepárolt víz
180 gr. kálioxalat.
- III. 100 kcm. lepárolt víz
2 gr. káli platinklorür.

Használatra keverjük össze az I., valamint a II. számú oldatból 50—50 kcm. mennyiséget és adjunk hozzá a III. számú oldatból 3 kcm.-nyit.

Színezés előtt a másolatokat mossuk alaposan olyan vízben, melyben előzőleg $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ ‰-nyi konyhasót oldottunk föl s ebből kivéve a másolatokat, tiszta vízben alaposan mossuk tovább.

A fent jelzett színezőben a másolatok gyorsan kapják meg a szükséges fekete színt. Fixálása a már ismert eljárás szerint történik.

Klórezüst emulziós papírok részére:

- 1000 kcm. lepárolt vízben adjunk föl
4 gr. káli platin-klorürt és
20 gr. alumínium kloridot.

A teljes oldódás után megszűrve, sötét üvegben jól bedugaszolva tegyük el.

Használati utasítása: *A nagyon sötétre másolt* kópiákat többször váltott *lág*y vízben előbb alaposan mossuk meg s ezután tegyük a következő előírás szerint készített fürdőbe:

- 1000 kcm. víz
25 gr. konyhasó
5 gr. szódabikarbona,

melyben körülbelül 10—15 percig folytonos mozgás közben fürösztjük. Innen kivéve, tegyük a másolatokat a fent leírt platinafürdőbe, melyben addig maradnak, míg a kívánt színt megkapták, ezután nagyon gyöngye ammóniákos vízben alaposan kimossuk, végül 10‰-os fixir nátron-oldatban rögzítjük és gyors egymásutánban váltogatott tiszta vízben alaposan kimossuk és száradni teszszük.

Allandósító fürdő:

- 1000 kcm. közönséges víz
20 kcm. tömény (25‰) sósav.

A másolatot előbb leöntjük e sósavas fürdővel és 5 perc múlva egy másik friss sósavas oldatba tesszük, melyben legkevesebb 15 percig kell maradnia s végül egy harmadik ismét friss sósav-oldatba jön, amelyet a képnek már egyáltalán nem szabad sárgára színeznie, mert ha esetleg még e harmadik fürdő is sárgás színt nyerne, akkor mindaddig kell váltani a sósavas fürdőket, míg csak az utolsó abszolút színezettségmentesen megmarad. Tiszta vízben történő alapos mosás után a képeket itatópapír között, gyöngye nyomás alatt szárítjuk!

Erősítő fürdő:

- I. 100 kcm. lepárolt víz
10 gr. hangyasavas nátrium.
- II. 100 kcm. lepárolt víz
2 gr. platin-klorid.

Használatra vegyünk 150 kcm. közönséges vizet melyhez az I. oldatból és a II. oldatból 5—5 kcm mennyiséget tegyünk.

A megerősítendő kész másolatot tegyük e keverékbe, melyben addig marad folytonos himbálás közben, míg csak a kívánt erőt el nem nyerte.

Vigyázzunk arra, hogy a megerősítendő másolatot a száradás előtt tegyük az erősítő fürdőbe, sohasem a

száradás után, mert ebben az esetben roppant lassan erősödik a kép és sohasem szépen!!

Úgy az I., valamint a II. számú oldat végtelenül tartós.

Kékre színező fürdő:

- I. 100 kcm. lepárolt víz
10 gr. vas-ammon-tímsó
10 kcm. v. t. tömény sósav
- II. 100 kcm. lepárolt víz
10 gr. vörös vérlúgsó.
- III. 100 kcm. lepárolt víz
50 gr. rhodanammonium.

Színező fürdő előállítására veszünk 1000 kcm. vizet, melybe az I. számú oldatból 5 kcm-t, a II. számúból 2 kcm-t s végül a III.-ból 5 kcm-t.

Az így összekevert oldatnak vöröses színűnek kell lennie s ha nem lenne, úgy addig csepegtetünk még hozzá sósavat, míg vöröses színűvé válik. Az alaposan kimosott platinképeket tálba helyezve, e színező oldattal egyszerre és egyenletesen végig öntjük s folytonos mozgatás közben addig hagyjuk benne, míg a kívánt kék színt megkapta. E fürdő egyszerismind mint *erősítő is működik*, tehát erre nagyon figyeljünk! A képeket színezés után előbb

OPTISCHE ANSTALT G. RODENSTOCK MÜNCHEN ISARTALSTR. 41.

Aplanátok, ♥ ♥ arczkép- és tele-objektivek.

I KÉZI-KAMARÁK I

♥ ♥ ♥ ♥ **41. számú árjegyzék ingyen és bérmentve.** ♥ ♥ ♥ ♥

tiszta vízben, majd olyanban, melybe kevés ecetsavat tettünk s végül olyanban fürösztjük, melyben 1°/_o citromsavat oldottunk föl.

A túlszínezett képeket gyöngé ammoniák-oldatban tetszés szerint legyöngíthetjük.

Barnára és vörösre színező fürdő részére készítsük el a következő három oldatot:

I.	100 kcm. lepárolt víz
	10 gr. urannitrát
	10 kcm. ecetsav.
II.	100 kcm. lepárolt víz
	10 gr. vörös vérlúgsó.
III.	100 kcm. víz
	10 gr. nátronszulfid.

Használatra összekeverjük a következő arányú oldatot:

1000 kcm. lepárolt víz
5 kcm.-t az I. számú oldatból
5 kcm.-t a II. számú oldatból
5 kcm.-t a III. számú oldatból.

Az eljárás és a mellékkörülmények ugyanazok, mint a fennebb említett *kék*re színező fürdőnél, tehát az azoknál figyelembe veendő fogások itt is érvényben vannak! □

≡ FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK. ≡

Túl és alexponált lemezek előhívásának új módszere. *Joanovich* Pál dr., a budapesti Photo-Clubban az előhívásnak érdekes módszerét mutatta be. Úgynevezett külön előhívásról (*„Getrennte Entwicklung“*) van szó, mely a következő módon történik. A lemez először a következő oldatba kerül:

1000 kcm. víz,
5 gr. metol,
5 „ hydrochinon,
100 „ nátriumsulfid.

Ebben a lemez 1/2 percig marad, azután jól leöblítve a következő oldatba teendő 1/2 percre:

1000 kcm. víz,
100 gr. hamuzsír.

Jól leöblögetve a rendes módon rögzítünk.

Felvételek gázfénynél. A mesterséges fénynél készült felvételekről érdekes cikket közöl a „Photographische Rundschau“ c. folyóirat. Az érdekes cikkből a következőket emeljük ki. Csoportok természetű felvételére legcélszerűbb a villanófény. Arcképfelvételeknél, ha már nem áll rendelkezésünkre napfény, legjobb az egyszerű villany, vagy gázizzófény. Sőt még kőolajlámpánál vagy stearingyertyánál is lehet fotografálni. Mivel nálunk leginkább az Auer-

ZEISS

PALMOS KAMARÁK

Kamara
könnyű
fémről
fokális
redőnyzárral
és
Zeiss-objektív
ekkel

Méretek:
6×9 cm;
6,5×9 cm;
3¹/₄×4¹/₄
inches, 4×5
inches és
9×18 cm
sztereo- és
panoráma-
felvételek-
hez.

Használható
lemezekre, cso-
magfilmekre,
tekeresfilmekre
és u. n. »Zeiss-
Packung«-gal.

Kérjen: „P 32“ sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

WIEN,
Ferstelgasse 1.
Ecke Maximilianpl.

CARL ZEISS, JENA.

Berlin, Hamburg,
Frankfurt a/M,
London, St. Petersburg

**VERANT-
SZTEREOSZKOPOK**

**TELE
objektívek
távfényképe-
zéshez**

FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK.

A tájképfelvételek hibái és azok kikerülése. Amatőrfényképezőket, különösen azokat, akik tájképeket fényképeznek, sok mindenféle csalódás ér. A legtöbb képből hiányzik a mélység. Ezt a hibát első sorban a fényképező gép okozza, ha ugyanis nem sztereoszkóp-kamara, hanem csak egy objektívvel dolgozik, holott a mi emberi látásunk a két szem lencséivel látja a tájat. A mélység hiányát fokozza az is, hogy a nyári felvételeknél a tájképen sok a zöld szín, mely erőtlenül hat a lemezen. Az erdei és kerti felvételeknél tehát nagyon fontos a kellő megvilágítás, a távlati beállítás és *színérzékeny* lemezek használata. (Ilyenek az „Adria-diakróm”, az „Agfa-kromó”, a Hauff-féle „Flavin”, a Jahr-féle fényudvarmentes ortokromatikus, a Lumière ortokromatikus és a Kranseder & Cie I. számú Kranz-lemeze.) Sok hibát okoz a tájképfelvételeknél a világítási effektusok túlhatása is. A napsütötte út a képen olyan, *mintha havas* volna, a napfényben ragyogó lombzat bádogból valónak látszik s a napsugártól csillogó víz nyers fehér lapot mutat. Sokkal előnyösebb tehát a könnyű felhőzet enyhítette világítás. Néha a szitáló esőben is kitűnő felvételek készíthetők. Ha napsütést fényképezünk, a *mélyen álló nap mindig hatásosabb,*

mert a hosszan vetett árnyékok ilyenkor igen festői képeket adnak. A levegő tisztasága és átlátszósága miatt leginkább ajánlhatók a reggeli felvételek. A nap *lehetőleg* a háttérben legyen, a fényképező lencse mögött. A szembe sütő nap (napelleni felvételek), különösen ha staffázs is van a képen, igen szép képeket ad, de e felvételekhez nagy gyakorlat, ügyesség és *fényudvarmentes* lemezek kellenek. Teljesen *megbízhatók* a fenti cégek ily lemezgyártmányai is. Az ilyen napelleni felvételekkel szokták utánozni a *holdvilágot* is, különösen olyankor, ha a nap korongját felhő takarja el s csak a felhő szélei vannak megmaranyozva. E felvételek a leghatásosabbak.

A „Süddeutsches Camerawerk G. m. b. H. Koerner & Mayer, Sontheim a/N.” úttörő újdonsággal lepte meg a kamaraipart. Az összes eddigi módszerektől eltérően alkalmazza kamaráinál az úgynevezettkényszerűen eltolható ollószerkezetet („Zwangläufig verstellbare Scherenspreizenkonstruktion”) -t, amelynek rendkívüli előnye az, hogy a gép kinyitása előtt bármely pontra élesen beállítható. Továbbá az objektív hátsó lencsét magában is lehet használni, ami eddig még egy pillanatkamerával sem volt elérhető.

JÓZSEF FŐHERCEG Ő CS. ÉS KIR. FENSÉGE
KAMARAI SZÁLLITÓJA

LEGRÉGIBB ÉS LEGNAGYOBB ÜZLET E
SZAKBAN :: ALAPITVA: 1878

PEJTSIK KÁROLY

FÉNYKÉPÉSZETI CZIKKEK SZAKÜZLETE

IV., Városház-utca 1. BUDAPEST Kossuth-Lajos-utca 1.
(Standard-palota)

Ajánlja minden a
fényképészeti
szakmába vágó
készülékeit és
czikkeit jutá-
nyos árban ::

Felvilágosítás és ké-
pes nagy árjegyzék
kivánatra a legna-
gyobb készséggel ::

alatt műterem
kizárólag ::

AMATŐR-
czőlokra ::

Felvilágosítás és ké-
pes nagy árjegyzék
kivánatra a legna-
gyobb készséggel ::

Ez előnyök rövid idő alatt oly keresletet teremtettek, hogy a cég csakhamar „Kibitz” és „Koerma” elnevezések alatt két új modellt hozott forgalomba, melyek mind a mai napig úgy az amatőrök, mint a szakfényképészek körében közkedveltségnek örvendenek. Az említett modelleken kívül a régebbi „Nettel” klapp-kamara az, mely szintén új alakban készül, nevezetesen az *Orthostereo-Nettel*, melysztereováltszfállal sztereoszkop-felvételekre, anélkül pedig „Nettel” név alatt 10×15 cm. nagyságú normálgép, mely panorama-felvételekre szolgál. Az Orthostereo-Nettel, mint sztereoszkop-kamera, már régóta van forgalomban és minthogy méreteinél fogva igen alkalmas, nagy keresletnek örvend.

A „Nettel” univerzális kamara úgy kézben, mint állványon, használható és a modern kamaraipar összes célszerű szerkezeteit és előnyeit egyesíti. Egyetlen más gépnél sem lehet több, különböző gyújtávolságú objektívet használni és egynél sem lehet a redőnyzárta közvetlenül a lemez előtt használni, ha a hátsó lencsével dolgozva a kihuzatot meghosszabítjuk.

A „Nettel” a fönntebb említett alakon kívül az összes szokott nagyságokban készül. Bővebb leírását — a többi gyártmányokét is — tartalmazza a cég árjegyzéke és ismertetése, melyet *lapunkra való hivatkozás esetén* bárkinek díjmentesen megküldenek.

A Kodak-Társaság új árjegyzékei. A Kodak-Gesellschaft m. b. H. ismét két új árjegyzéket adott ki, amelyek a legnagyobb mértékben megérdemlik olvasóink figyelmét. Az egyik árjegyzék a Kodak és a hozzátartozó szükségletek kezelésére vonatkozó rövid, de mégis kimerítő bevezető használati utasítás után képekben és ábrákban mutatja be a neves cég minden egyes készítményét. Ezek mindegyike bámulatos jutányos ára mellett is kitűnő. A másik árjegyzék a „Premo-Kamerák” és a „Premo-Film-Pack”-cikkek külön leírásait és ábráit tartalmazza és épp úgy megérdemli, hogy olvasóink meghozassák, mint a másik árjegyzék is. Mindkét árjegyzéket *lapunk olvasóinak* készségesen küldi meg *ingyen és bérmentve* a Kodak G. m. b. H. Wien, I. Graben 29.

Ujabb kísérletek a Korn-féle távfényképezéssel. Berlinből kapjuk a hírt, hogy a berlini találmánykiállításon érdekes kísérleteket végeztek a Korn-féle távfényképezéssel. *Glatzel* mérnök előadást tartott a távfényképezésről, ismertette fejlődését, mely még egyre tart. Ezután *Münchenből letáviratozták a trónörökös arcképét azon a telegráfvezetelen, amelyet a postaigazgatóság bocsátott a kutatók rendelkezésére.* Az állomás mótora működni kezdett és tizenkét perc után a felfogó készülék magától nyugvóhelyzetbe jutott. *A kép igen jól sikerült s baj csak annyiban*

Nettel

ideális kamarája minden komoly amatőrnek és szakfényképésznek; kitűnő szerkezet.
Elegáns kivitel.

Szállítható az összes szokásos méreteken, valamint 9×14 cm. és 10×15 cm.-esben is
mint tekercs és panorama-kamara.

Érdekes árjegyzék ingyen és bérmentve!

CAMERAWERK SONTHEIM

83a. NECKAR.

WANAUS JÓZSEF

FÉNYKÉPEZŐ-KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamarákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindegyik fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére. Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

volt, hogy a zivatar némiképpen zavarta a drótot. A trónörökös arcvonásai pontosan kivehetők voltak. A távfényképezés gyakorlati alkalmazását nagyban elősegíti az a körülmény, hogy egyidőben távfényképezni és beszélni lehet ugyanazon a dróton. Ez lehetővé teszi, hogy a kép távfényképezésével egyidejűleg lehet megtáviratozni a magyarázatot is, ami megtakarítást jelent úgy időben, mint pénzben.

A Geka-Werke dr. G. Krebs, Offenbach a. M. évi árjegyzéke. Mint eddig is évente, ezúttal is több különféle, nagyon praktikus ujdonságot tartalmaz e kitűnő cég legújabb árjegyzéke. Régebbi, ismert és jónak bizonyult gyártmányai mellett ujdonságul bromezüst-, chlór-bromezüst- és vetítőképek színezésére szolgáló *zöldszínezőt* hoz ezúttal forgalomba. E színező előnye abban rejlik, hogy egyetlen fürdőben tiszta zöld tónusokat ad, amelyek az összes árnyalatokban tartósak is. A zöldszínező mellett, mint további ujdonságok, említést érdemelnek az ugyane célokra szolgáló *sárga- és narancsszínezők* is. Ezek az új színezők különösen vetítő-célokra szolgáló diaposzitivék színezéséhez alkalmasak.

Tudvalevő, hogy a „Geka-Werke Dr. G. Krebs“ cég fejlesztőkben, erősítőkből, gyöngítőkben, színező- és rögzítő-sóban, koncentrált-, töltény- és poralakú platin-fürdőkben, úgyszintén lakkokban, solarin stb.

csakis elsőrendű gyártmányokat hoz forgalomba. Világhírnek örvendenek a cég villanópor-gyártmányai is, amelyek terén dr. Krebs ismét egynéhány nagyon figyelemreméltó ujdonságot hoz forgalomba. Ily ujdonság pl. a „panchromatikus villanópor“, amely találmány egy csapásra megoldotta a problémát, mint lehet színérzékeny lemezekre *sárga szűrő nélkül pillanatfelvételeket* készíteni. Ez oly vívmány, amelyet minden amatőr örömmel fog üdvözölni. Az új panchromatikus villanópor színérző-lemezekre eszközölt tudományos célokra szolgáló felvételeknél különösen jónak bizonyult. További ujdonság e téren a „*Torpedoblitz*“ nevű villanópor-keverék, amely ép úgy, mint a „*Hussa*“ elnevezésű mellett ez árjegyzékből még kiemelendő a rendkívül célszerű villanópor-állvány, mely a villanó-felvételek készítését nagyban népszerűsíteni hivatott. Aki az e fajta dolgok iránt érdeklődik, pedig melyik amatőr nem (?), az forduljon *lapunkra való hivatkozással* a fenti céghez, mely úgy legújabb árjegyzékét, mint a villanó-felvételekről írt kis szakkönyvét is teljesen díjmentesen küldi a mi olvasóinknak.

**Rendeljük meg „Az Amatőr“
régebbi évfolyamait.**

HOLLÓS J.

CÉG KÉSZÍTMÉNYEIT

URI FEHÉRNEMÜBEN

A LEGKIVÁLÓBB IZLÉS,
MEGBIZHATÓ MINŐSÉG
ÉS JUTÁNYOS ÁR

JELLEMZI

EGYEDÜLI RAKTÁR

BUDAPESTEN,
V. DOROTTYA-UTCA 10.,
TELEFONSZÁM: 33-50.

A CÉGNEK FIÓKÜZLETE NINCS.

ALAPÍTOTT: 1867-BEN

=== SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET. ===

A Királyszínház első ujdonsága *Strauss* Oszkár „A víg Nibelungok” c. operettje augusztus utolsó napjaiban kerül bemutatásra, *Környei* Bélával és *T. Harmath* Ilonával a főszerepekben.

A Vígsházban a nyári szünet végeztével a színház legutóbbi nagysikerű ujdonságával a „Bernát”-tal kezdték meg az előadásokat. *Heltai* Jenő vidám énekes bohózatának hőseit ezuttal is *Hegedüs* Gyula játszta. *Cziczay* Pannit pedig *Kornai* Berta személyesítette. A többi szerepekben is azok léptek fel, akik a jókedvű darabot eddig a maga nemében páratlan diadalához jutatták. Majd *Bernstein* Henri szenzációs drámája, „A Tolvaj” került színre, *Góthné Kertész* Ella, *Gazsi* Mariska, *Hegedüs* Gyula, *Góth* Sándor, *Tanay* Frigyes, *Szerémy* Zoltán felléptével.

A Népszínház-Vígopera iskolája. A Népszínház-Vígopera szeptember elsején két tanfolyamú színész-iskolát nyit; a fősúlyt természetesen az operette-tan-szakra fektetik. Az iskola programja modern, életrevaló, amelynek beváltásáért a következő nevek kezeskednek: *Bródy* Miklós dr., a Népszínház-Vígopera karmestere, tanítja a zene-esztétikát, a lapról való olvasást és korrepetálja az énekszerepeket; *Graeff* Károly, müncheni énektanár, tanítja a hangképzést, hang-

vételt s a drámai éneket; *Hevesi* Sándor dr., a Népszínház-Vígopera főrendezője, tanítja az elméletet és színpadi játékot az operai tanfolyamon; *Mazzantini* Lajos, balletmester, tanítja a táncot és a vívást. *Pethes* Imre, a Nemzeti Színház művésze, tanítja a beszédgyakorlatokat és a színpadi játékot a drámai tanfolyamon; *Szirmai* Albert dr., zeneszerző, tanítja az általános zenetant (elemi oktatást s összhangzattant) és zenetörténetet.

Festészeti és szobrászati iskola. *Márk* Lajos és *Kallós* Ede új festészeti és szobrászati iskolája részére *Ernst* Lajos, a Nemzeti Szalon igazgatója külön új műterem-helyiséget építtetett az Akácfa-utca 59. szám alatti házban. A beiratások már folynak és a tanév szeptember közepén kezdődik. A jelentkezni kívánók forduljanak délután 3—5 óra között a művész-iskola ügyvezetőjéhez, *Szabolcs* Bálint hírlapíróhoz.

Nemzetközi díjbirkózás a Beketow-cirkuszban. A Beketow igazgató által kiírt 8000 koronás nemzetközi bajnoksági díjra 38 elsőrendű birkózó jelentkezett. A legtöbb elsőrendű bajnok. Az előkelő sportférfiakból és hírlapírókból álló zsűri névsora a következő: elnök dr. *Karafiáth* Jenő az egyetemi athlétikai klub elnöke, másodelnök *Lindner* Ernő, a magyar athlétikai szövetség titkára, bírák *Pick* Pál a bac. és *Payr* Hugó a mac. tagja. □

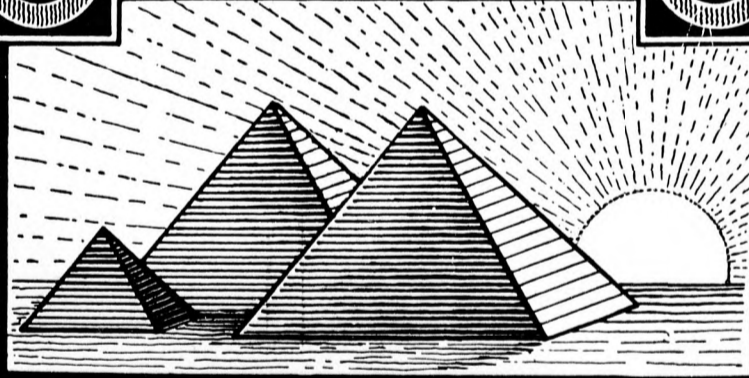
Vass Jenő

elsőrendű férfidivatüzlete

Budapest

VII., Erzsébet-körút 22.

G SCHAEUFFELEN S

BROMSILBER-PAPIER

**Kilenc fajtája 10 év óta
bevált és felülmulhatatlan.**

— Gyári raktár Budapesten —

PEJTSIK KÁROLY

IV., Városház-utca 1. sz.

Gust. Schaeuffelen'sche Papierfabrik, Phot. Abtlg.
Heilbronn 31 a, Neckar.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

E rovatban a szerkesztőség készséggel ad szakszerű felvilágosítást minden hozzá intézett, a fényképezésre vonatkozó kérdésben.

Kéziratokat nem adunk vissza. Névtelen levelekre nem válaszolunk. Képeket csak a portó előleges beutalása esetén küldünk vissza.

Kérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, de azt még eddig meg nem újították, hogy azt mielőbb pótolni sziveskedjenek.

B. M. közjegyző Bosác. Bizony igazsága van, sok az oly *német* szakkönyv is, mely hangzatos címe dacára mit sem ér. Lapunk *művészi* színvonalának elismerése jól esett nekünk. A gyakorlatibb irányt az újabb számokban már tapasztalja-e? Az ismertett kamrák, lemezek stb. árait eddig csak azért nem közöltük, mert a cégek „*újdonság*”-aikat gyakran még az áraknak végleges megállapítása előtt küldik be ismertetés végett. Legtöbbször tehát az *ár* előttünk is ismeretlen.

G. K. dr. kórházigazgató, főorvos Esztergom. A kéziratot úgy a magunk, mint olvasóink nevében köszönjük, de kérünk belőle gyakrabban.

Érdeklődő. A müncheni fotószakiskola elsőrangú. Ismertető-értesítőt szívesen küld az igazgatóság. *München, Rennbahnstrasse.*

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: KOHLMAN ARTÚR dr.

Főmunkatárs: SZTANKOVSKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VII., Király-utca 89. Telefon 94-49.

Nyomda: „Pátria” részv.-társaság, Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek.)

Az „Amatőr” díszes angol bekötési táblájának ára 3 korona. :: Az 1905. évfolyama díszkötéssel 10 koronaért, az 1906-os 13 koronaért kapható.

Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Molnár B.
ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ
Budapest, IV., Múzeum-körút 3.

Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer raktárát. ∞ ∞ ∞ Ékszer-átalakítások saját műhelyemben jutányosan készíttetnek. ∞ ∞ ∞ Törött arany és ezüst tárgyak megvéttetnek v. becseréltetnek.

PENSION LEDERER

Abbazia, I. rendű családi pensio. Legfelsőbb elismerés.

Pensio májustól januárig, szobával 7 koronától feljebb.

Tessék e lap hirdetésére hivatkozni!

Halló! Aki fényképezési készüléket akar vásárolni, nézze meg kirakataimat, mert nálam van a legolcsóbb bevásárlási forrás minden fényképezési cikkre. Vesz és cserél: HATSCHKE EMIL, VI., Andrássy-út 13. Fiók: VII., Erzsébet-körút 38. Alapítva 1877.

Trapp & Münch

MATT-ALBUMIN művésznymat papirjai

Legteljesebb pótlása a platinnak és pigmentnek. . . . A legkiválóbb szakférfiak ismételten elismerő nyilatkozatokkal bizonyítják. **Egyszerű eszközökkel művészielen előkelő hatás.**

Rives-papir, 12, 15 és 18 kiló
Gravure-karton sima, fehér- és chamois durva, fehér és chamois, extra durva, fehér
Bütten-papiros, fehér és chamois
Bütten-karton, fehér

„Rasterkorn” (vászonrovátkás)-papiros, fehér
Empire-karton, sima és durva, fehér és chamois
Japán-papiros Perscheid szerint.
Levelező-lapok sima és durva, fehér és chamois.

Tömény arany- és platinfürdők, színező- (színes) fürdők.
Modern színű alátét- és közbetét-papirok, préselő rámpák.

Mintacsomag (összeválogatva) bérmentve 1 márkáért. — Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kapható a fotózó-letekben vagy közvetlenül is. **TRAPP & MÜNCH's Fabrik in Friedberg (Hessen).** Védjegy

DISZMAGYAR-, egyenruha- és polgári ruhák MÉRTÉK SZERINT

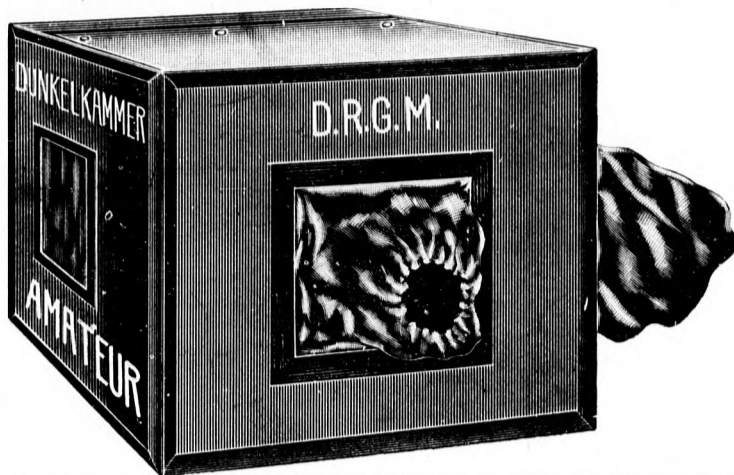
valódi ANGOL- és MAGYAR szövetekből legjutányosabban készíttetnek

Jelínek Ede és Társánál díszmagyar, egyenruha és polgári szabók
HADFELSZERELÉSI ÜZLETE

Alapítatott: 1876. Budapest, IV., Kigyó-tér 1. sz. (Királyi bérpalota) Telefon: 87-46.

UTOLSÓ
UJDONSÁG**! Sötétkamara nélküli fényképezés!**UTOLSÓ
UJDONSÁG

Naponta megújuló tény, hogy az amatőr-fényképezés iránt érdeklődő emberek 2/3-a szívesen venne magának fényképező kamarát, ha a sötét-kamarának kellemetlen kényszerűsége nem volna e foglalatossággal egybekötve. Az én új lapos, szétszedhető „Amateur” sötétkamarám egy csapásra megszünteti ez akadályt és minden amatort legott abba a helyzetbe juttat, hogy közvetlenül a felvétel után azonnal az asztalon, széken stb. nappali világításnál is előhívassa.

Előnyök: fémek, filmek előhívása **nappali fény mellett** Mint 2 papírlap laposan összerakható! :: A sötétkamara egészségtelen levegője kiküszöbölve! Ara: M. 5.50

Otto Spitzer, Berlin W 30.

Fabrik photographische Apparate u. Bedarfsartikel

Képviselőket mindenütt keresek. Kérjünk 86. számú árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Viszontelárusítók magas áren-
:: gedményben részesülnek. ::**Thonet-féle hajlított fabutorok, hintaszékek, fotelok, székek stb. dus raktáron.**

Nádszékek kizárólag csak a legjobb minőségű nádból fonatnak szolid árak mellett. Fonónád-eladás nagyban és kicsinyben. Ujságramák minden lap részére raktáron, e szakmában legregőbb üzlet, mely fennáll 1875 óta és szolid áruiról közismert.

Jelinek Pál Rákóczi-út 6 és Dohány-u. 3. Bazárudvarban 24. szám alatt.

Kaphatók a foto-üzletekben.

Film-kifésztők, film-sulyzók, tok- és gyűrű-szorítók filmekhez. Háromkarú lemezemelő.

Egyedüli gyártóink: Aug. Chr. Kitz, Frankfurt a. Main.

MUZSNAY AMALIA

művegyészeti tisztító-intézete és festészeti vállalata

Budapest, VII., Dob-utca 2, Károly-körút sarok.

Mindenféle uri- és női ruhákat a legszebben és legolcsóbban tisztít 48 óra alatt. Béli és társasági öltönyök, jelmezek bármily folttól vegyileg tisztítanak és teljesen felújítanak; továbbá gyapju, pamut, selyem, bársony, szőrme, szőnyeg, tollak, keztyűk. Mindennemű ruhák fejtelten állapotban festetnek és tisztítanak.

Butorokban levő foltok a lakásban tisztítanak. Festése bármely selyem, gyapot és kartonszöveteknek, ruháknak, férfiöltönyöknek stb.

Tűz és betörés ellen biztosítva!**BUTOROK**

és irodai berendezések

modern kivitelben, tartós minőségben olcsó árak

FÁY ANTAL műbutorgyárosnál

Budapest, Ujvilág-(Simmelweis)-utca 4., a sarkon.

Langenberg Ede

Budapest, V., Váci-Körút 38.

Ajánlja saját készítményű dusan felszerelt rak-
tárát: **UTAZÓ KOFFEREK, BÖRÖNDÖK,**
TÁSKÁK, neszeszerek, ridikülök, mértékutáni
FÉNYKÉPEZŐ TÁSKÁK, mindennemű **NŐI**
ÉS FÉRFI-ERSZÉNYEK ÉS BÖRDISZMŰ-
ÁRUKBAN a LEGOLCSÓBB ÁRAK mellett.

Kizárólag eredeti

GRAMOPHONOK

„IRÓ ANGYAL” védjeggyel.

Összes színházak felvételei.

Választék küldemények

Árjegyzék bérmentve.

SCHMID NŐVÉREK

IV., Kigyó-tér 1.

Hirályi bérpalota.

Hirdetések :: InserateAdministration „AZ AMATŐR” kiadóhivatala
Budapest, VII., Király-utca 89. sz.

Telefon: 94-49. :: Telefon: 94-49.

Fischer Testvérek

üvegfestészet és üvegesiszolda

BUDAPEST. VIII., Mária-utca 11. sz.

■ Készítünk minden e szakmába vágó ■
munkákat a legmodernebb kivitelben. ■
■ Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk. ■
Telefon 66-82. Telefon 66-82. ■

♥♥♥♥

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.

♥♥♥♥